СУ „Св. Св. Кирил и Методий“
гр. Сливница, София област, ул. „Елин Пелин“ № 1
email: info-2306517@edu.mon.bg, 0894 41 90 66, 0727 42626

УТВЪРДИЛ:……
/ С. Серафимова – директор /

П Л А Н

ЗА РАБОТА НА КООРДИНАЦИОННИЯ СЪВЕТ ЗА ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА УЧИЛИЩНИЯ ТОРМОЗ МЕЖДУ УЧЕНИЦИТЕ

I. СЪЩНОСТ НА ПОНЯТИЕТО „ТОРМОЗ“

Тормозът е форма на агресивно поведение и насилие, която се характеризира с умишлени негативни действия, насочени към определен ученик или група ученици, при които съществува дисбаланс на силите и които могат да бъдат повтарящи се или да имат значителни негативни последици за физическото и психическото благополучие на детето.

Тормозът може да бъде:

физически – удряне, блъскане, ритане, щипане, спъване, дърпане, причиняване на физическа болка, повреждане или отнемане на вещи и други;

вербален – обиди, подигравки, заплахи, унизителни коментари, прякори, злонамерени подмятания и други;

психически/емоционален – заплашване, изнудване, унижаване, сплашване, манипулиране, демонстрация на враждебност и други;

социален – изолиране, игнориране, умишлено изключване от групата, разпространяване на слухове и злонамерена информация, настройване на други ученици срещу дадено дете;

кибертормоз – използване на електронни устройства, социални мрежи, платформи за комуникация и други дигитални средства за обиди, заплахи, унижаване, разпространяване на снимки, видеоматериали или лична информация с цел причиняване на вреда.

Тормозът може да бъде **директен или индиректен, физически или виртуален**.

При оценяване на конкретна ситуация се отчитат характерът на поведението, неговата тежест, продължителност и повторяемост, наличието на дисбаланс на силите, възрастта на учениците и последствията за засегнатото дете.

II. ОСНОВНИ ЕЛЕМЕНТИ НА МЕХАНИЗМА ЗА ПРЕВЕНЦИЯ И ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА ТОРМОЗА И НАСИЛИЕТО

1. Координация

В училището функционира Координационен съвет с определени функции и отговорности, който планира, координира и проследява дейностите за превенция и противодействие на тормоза и насилието.

2. Превенция

Превенцията включва комплекс от дейности, насочени към:

- ограничаване на рисковите фактори;
- изграждане на позитивен психологически климат;
- развитие на социални и емоционални умения;
- насърчаване на толерантността;
- формиране на умения за разрешаване на конфликти;
- предотвратяване на агресивно поведение.

3. Единен подход

Всички педагогически специалисти и служители прилагат последователен подход при разпознаване и реакция на случаи на тормоз и насилие.

4. Защитна мрежа

Изгражда се защитна мрежа на ниво ученик, клас, училище и семейство, която осигурява ранно разпознаване на проблемите и своевременна реакция.

5. Навременна реакция

Не се омаловажават първите сигнали за влошаване на отношенията или неприемливо поведение. Всеки сигнал се разглежда внимателно и се предприемат подходящи действия.

6. Подкрепа

Подкрепа се предоставя на всички участници в ситуацията – пострадали, извършители и свидетели, като се цели възстановяване на безопасната среда и предотвратяване на повторни прояви.

III. ЦЕЛИ

1. Основна цел: Създаване и поддържане на сигурна, позитивна и подкрепяща училищна среда чрез системни дейности за превенция, ранно разпознаване и ефективно противодействие на тормоза и насилието.

2. Подцели

2.1. Формиране на общо разбиране сред учениците, родителите и служителите за същността и проявите на тормоза и насилието.

2.2. Изграждане на нетърпимост към всички форми на тормоз и агресивно поведение.

2.3. Развитие на умения у учениците за конструктивно общуване и разрешаване на конфликти.

2.4. Повишаване компетентността на педагогическите специалисти за разпознаване и реакция при рискови ситуации.

2.5. Активно включване на родителите в превантивната работа.

2.6. Създаване на ефективна система за сигнализиране, регистриране и проследяване на случаите.

2.7. Подобряване на взаимодействието между училището, семейството и компетентните институции.

2.8. Предотвратяване на повторни прояви на тормоз и насилие.

IV. ОСНОВНИ ЗАДАЧИ

1. Провеждане на проучване на училищния климат и нагласите на учениците.
2. Анализиране на рисковите зони и ситуации в училището.
3. Провеждане на системни превантивни дейности.
4. Запознаване на учениците с правилата за безопасно и уважително поведение.
5. Провеждане на тематични часове и инициативи.
6. Организиране на обучения за педагогическия и непедагогическия персонал.
7. Информиране и включване на родителите.
8. Осигуряване на възможности за консултиране и подкрепа.
9. Проследяване и анализ на регистрираните случаи.
10. Прилагане на единни процедури за реакция.
11. Осъществяване на взаимодействие с компетентни институции.
12. Годишен анализ на резултатите и планиране на последващи дейности.

V. ЗАЩИТНА МРЕЖА

Защитната мрежа представлява система от взаимосвързани действия, чрез които всеки член на училищната общност поема отговорност за създаването на безопасна среда.

1. Ниво „Ученик“

- познават правилата;
- разпознават неприемливото поведение;
- знаят към кого да се обърнат;
- не подкрепят тормоза;
- търсят помощ при необходимост.

2. Ниво „Клас“

- обсъждат правила за взаимоотношения;
- анализират конкретни ситуации;
- развиват умения за общуване;

- насърчават взаимопомощта и толерантността;
- провеждат превантивни дейности.

3. Ниво „Училище“
- координира превантивните дейности;
- следи за изпълнението на правилата;
- анализира проблемите;
- предлага мерки;
- организира инициативи и обучения.

4. Ниво „Семейство“
- получават информация;
- участват в превантивни инициативи;
- съдействат при разрешаване на проблеми;
- подкрепят децата си;
- поддържат конструктивна комуникация с училището.

5. Ниво „Общност и институции“

При необходимост училището взаимодейства с компетентните институции и специалисти за осигуряване на допълнителна подкрепа.

VI. ДЕЙНОСТИ И СРОКОВЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ

№	Дейност	Срок	Отговорници
1.	Провеждане на проучване сред учениците за училищния климат, взаимоотношенията и проявите на тормоз и насилие.	м. септември 2026 г.	Педагогически съветник, психолог
2.	Анализ на резултатите от проведеното проучване и определяне на основните рискови фактори и зони.	м. октомври 2026 г.	Координационен съвет
3.	Запознаване на педагогическия и непедагогическия персонал с Единните училищни правила и процедурите за реакция.	м. септември 2026 г.	Директор, Координационен съвет
4.	Запознаване на учениците с понятието „тормоз“, неговите форми, участници и последствия.	м. септември–октомври 2026 г.	Класни ръководители, психолог, педагогически съветник
5.	Запознаване на учениците с начините за сигнализиране и търсене на помощ.	м. септември–октомври 2026 г.	Класни ръководители
6.	Обсъждане и приемане на правила за взаимоотношения във всяка паралелка.	м. септември 2026 г.	Класни ръководители
7.	Провеждане на тематични часове на класа по проблемите на агресията, тормоза, насилието и толерантността.	постоянен	Класни ръководители
8.	Провеждане на дейности за развитие на социално-емоционални умения и умения за разрешаване на конфликти.	постоянен	Психолог, педагогически съветник, класни ръководители
9.	Провеждане на информационни инициативи за безопасно използване на интернет и превенция на кибертормоза.	м. ноември 2026 г. – м. април 2027 г.	Педагогически съветник, психолог, учители
10.	Организиране на срещи с външни специалисти – представители на МВР, социални услуги и други компетентни институции.	м. октомври 2026 г. – м. май 2027 г.	Координационен съвет
11.	Провеждане на тематични родителски срещи за превенция на тормоза и насилието.	минимум 1 път годишно	Класни ръководители, психолог, педагогически съветник

12.	Разпространяване на информационни материали за превенция на тормоза, правата и задълженията на учениците.	постоянен	Координационен съвет
13.	Повишаване квалификацията на педагогическите специалисти по теми, свързани с агресията, тормоза и насилието.	съгласно Плана за квалификационна дейност	Директор
14.	Наблюдение на рисковите зони в училището и оптимизиране на системата за контрол при необходимост.	постоянен	Директор, зам.-директор, дежурни учители
15.	Провеждане на индивидуални консултации с ученици, които са обект, извършители или свидетели на тормоз.	при необходимост	Психолог, педагогически съветник
16.	Провеждане на медиационни и възстановителни дейности при подходящи случаи и при спазване на принципите за безопасност.	при необходимост	Психолог, педагогически съветник, класен ръководител
17.	Регистриране и проследяване на установените случаи съгласно училищните процедури.	при необходимост	Определени от директора длъжностни лица
18.	Провеждане на периодични заседания на Координационния съвет за анализ на възникнали проблеми и планиране на мерки.	минимум веднъж на срок и при необходимост	Председател на Координационния съвет
19.	Повторно проучване на мнението на учениците за училищния климат и нивото на тормоз и насилие.	м. май 2027 г.	Психолог, педагогически съветник
20.	Анализ и сравнение на резултатите от началото и края на учебната година.	м. юни 2027 г.	Координационен съвет
21.	Изготвяне на годишен отчет за дейността на Координационния съвет и предложения за дейности през следващата учебна година.	м. юни 2027 г.	Председател на Координационния съвет
22.	Представяне на резултатите пред Педагогическия съвет.	м. юни 2027 г.	Председател на Координационния съвет

VII. ДЕЙСТВИЯ ПРИ СЛУЧАЙ НА ТОРМОЗ ИЛИ НАСИЛИЕ

При установяване или получаване на сигнал за тормоз или насилие се предприемат действия съгласно утвърдените училищни процедури.

Основните стъпки включват:

1. Незабавно прекратяване на опасното поведение.
2. Осигуряване на безопасността на пострадалия ученик.
3. Уведомяване на класния ръководител и/или училищното ръководство.
4. Изясняване на фактите и обстоятелствата.
5. Провеждане на подходящи разговори с участниците.
6. Уведомяване на родителите съобразно характера и тежестта на случая.
7. При необходимост включване на психолог, педагогически съветник или друг специалист.
8. Предприемане на мерки за подкрепа.
9. При сериозни случаи – взаимодействие с компетентните институции.
10. Проследяване на случая и предприемане на допълнителни действия при необходимост.

VIII. РАБОТА С УЧЕНИЦИ, УЧАСТВАЩИ В СИТУАЦИИ НА ТОРМОЗ

Координационният съвет следи за осигуряване на подходяща подкрепа на:

1. Пострадалия ученик

- осигуряване на безопасност;
- индивидуално консултиране;
- емоционална подкрепа;
- работа за възстановяване на чувството за сигурност;
- проследяване на ситуацията.

2. Ученик, проявил агресивно поведение

- изясняване на причините за поведението;
- работа за осъзнаване на последствията;
- развитие на умения за самоконтрол;
- подкрепа за промяна на поведението;
- работа с родителите.

3. Свидетели

- подкрепа;
- разясняване на подходящите начини за реакция;
- насърчаване на сигнализирането;
- нразвитие на умения за оказване на безопасна помощ.

IX. РАБОТА С РОДИТЕЛИТЕ

През учебната година се предвиждат:

- информационни срещи;
- тематични дискусии;
- индивидуални консултации;
- предоставяне на информационни материали;
- включване на родителите в училищни инициативи;
- взаимодействие при конкретни случаи;
- насочване към подходящи специалисти при необходимост.

Основна цел е изграждането на партньорски отношения между училището и семейството, основани на доверие, взаимно уважение и обща отговорност за благополучието на детето.

X. ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ С ИНСТИТУЦИИ И ОРГАНИЗАЦИИ

При необходимост Координационният съвет подпомага взаимодействието с:

- РУ на МВР – Сливница;
- Детска педагогическа стая;
- Отдел „Закрила на детето“;
- Местната комисия за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни;
- Регионалното управление на образованието;
- общински структури;
- здравни и социални услуги;
- други компетентни организации и специалисти.

XI. КОНТРОЛ И ПРОСЛЕДЯВАНЕ

Контролът по изпълнение на настоящия план се осъществява от директора и председателя на Координационния съвет.

Координационният съвет:

1. Проследява изпълнението на планираните дейности.
2. Анализира възникналите случаи на тормоз и насилие.
3. Следи за ефективността на предприетите мерки.
4. Предлага допълнителни превантивни дейности.
5. При необходимост актуализира плана.
6. Изготвя годишен анализ и отчет.

XII. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

В резултат от изпълнението на настоящия план се очаква:

- повишаване информираността на учениците за тормоза и насилието;
- намаляване на предпоставките за агресивно поведение;
- подобряване на взаимоотношенията между учениците;
- повишаване чувството за сигурност в училище;
- повишаване компетентността на педагогическите специалисти;
- подобряване на взаимодействието с родителите;
- своевременно разпознаване и регистриране на рискови ситуации;
- по-ефективна реакция при установени случаи;
- намаляване на повторните прояви;
- изграждане на устойчива училищна култура на уважение, толерантност и взаимопомощ.

XIII. ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

1. Настоящият план се изпълнява през учебната 2026/2027 година.
2. Планът може да бъде актуализиран при промяна на нормативната уредба, възникване на нови потребности или установяване на необходимост от допълнителни дейности.
3. При възникване на конкретни случаи на тормоз и насилие се прилагат утвърдените процедури за действие и съответните мерки за подкрепа.
4. Всички участници в училищния живот съдействат за изпълнението на настоящия план.
5. Резултатите от изпълнението на плана се анализират в края на учебната година и се използват при планиране на дейностите за следващата учебна година.

Приложение: Състав на Координационния съвет за учебната 2026/2027 година.

Планът за работа на координационния съвет за противодействие на училищния тормоз между учениците е приет на ПС протокол № 15/11.09.2026 г.

Изготвили :

1.Калина Иванова – уч. психолог……
2.Майя Първанова – пед. съветник…….